

Sagen tilstrækkelig oplyst. — Behørende de andre Spørgsmaal, der nu have været omtalte, skal jeg blot i Korthed sige, at jeg ikke med Hensyn til noget af disse Spørgsmaal har Bemyndigelse til at tale paa Udvalgets Flertals Begne. Med Hensyn til Routen Stubbekjøbing—Nørre Mølev, da har jeg allerede tidligere udtalt mig for den og skal gjøre det igjen her; jeg tror, at de Anker, der ere fremsatte, ere af en saa alvorlig Natur, at Ulemperne for Befolkningen i den paagjældende Del af Landet ere saa store, at der er al mulig Grund til at afhjælpe dem, og en Henvisning til, at der vil komme et Dampskib til Stubbekjøbing efter det Hødringsforslag, der blev vedtaget ved 2den Behandling, har ingen Betydning, da det ikke hjælper paa Trafikken i den Del af Landet, hvorom her er Tale. Jeg skal forøvrigt henstille til den ærede Forslagsstiller og til den høitærende Minister, om der ikke skulde være en Mulighed for at opnaa en Overenskomst — om ikke i dette Dieblit, saa naar denne Route kommer istand, hvilket i hvert Tilfælde efter Bevillingen maa antages at kunne ske den 1ste April — om at lade Diligenceforbindelsen mellem Stubbekjøbing og Nørre-Mølev foregaa paa andre Eder, hvorved der vistnok vilde opnaas Noget af det eller maaste alt det, der tilsigtes ved Hødringsforslaget. Sagen er jo den, at, naar først Dampskibsforbindelsen kommer istand, ere vistnok de Diligenceforbindelser, der nu finde Sted mellem Stubbekjøbing og Nørre-Mølev, og som ere beregnede paa Rjøbenhavnstrafikken, overflødige, og det vil da være muligt ved en Omlægning af Afgangstidene at tilveiebringe Diligenceforbindelser af en saadan Art, at det Savn, der føles i den Del af Landet, der hører til Nødkjøbing Oppland, vil kunne afhjælpes. Hvis det kunde ordnes paa den Maade, vilde i hvert Tilfælde fra 1ste April ikke nogen Bevilling være nødvendig, idet jeg gaar ud fra, at Dampskibsforbindelsen saa vil tilveiebringe denne Forandring, uden at nogen yderligere Bevilling behøves. Noget Andet er, om det kunde ske strax, men det kan jo ikke opnaas ved Finantsloven for 1880—81, det maa ske ved Tillægsbevillingsloven. — Med Hensyn til Gravemaskinens Opfinder skal jeg slutte mig til de to ærede Medlemmer, der have talt om denne Sag, nemlig den ærede Udsøker for et af Udvalgets Mindretal (Scavenius) og det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Wintner). Jeg tror, at man ikke skal lade sig lede her af den theoretiske Angst for Opnævning til saadanne Opfindelser, thi idet jeg i al Almindelighed kan understreife en Del af, hvad der er sagt. Jeg har den Overbevisning, at det for Størsteelen har været gennem saadanne Mænds Bestrebelse, at Opfindelser ere gjorte, nemlig af Folk, der ikke have theoretisk Dannelselse, men netop derfor have mere Mod til at tage fat paa Opgaver, som Andre paa Grund af deres theoretiske Dan-

ere bleve betænkelige ved. Der følger jo altid med den theoretiske Dannelselse en vis Begrænsning, der lægger Baand paa Intelligentsen samtidig med, at den udvider og styrker den. Den Mand, der er uden theoretisk Dannelselse, gaar langt freidigere og modigere til Sagen, saa længe han ikke hender de Hindringer, som Theorien stiller op, og det har ogsaa vist sig, at de største praktiske Opfindelser ere gjorte af Folk, der ingen Theori have lært, som have taget driftig fat paa Opgaver, som Andre have anset for Vanvid. Dette kan vistnok ogsaa anvendes paa denne Sag. Jeg tør ikke paastaa, at Opfindelsen er ubetinget praktisk; men der er dog den Forskjel mellem den og flere andre lignende Sager af den Natur, at denne Vind-Gravemaskine er anbefalet af Landhusholdningssekskretariatet, og jeg antager ikke, at dette Selskab leifindigt har anbefalet den. Der er altsaa en Mulighed for, at der kan opnaas Noget; men jeg er enig i, at, om man giver de 1,000 Kr., for at vedkommende Opfinder kan faae nogen Erstatning for de Savn, han tidligere har maattet paalægge sig, eller have nogle Penge at leve af, har ingen almen Interesse. Jeg vil derfor tilraade, at man følger de to ærede Medlemmer, der have talt i denne Sag, ved at give Manden denne Sum med en bestemt Forpligtelse til at realisere Maskinen og se, hvad der kan komme ud af den. Det er blevet oplyst, saavidt jeg erindrer, i alt Fald er det Tilfældet, at denne Maskine har meget svag Vindkunnet grave et ikke ubetydeligt Areal, men det, man har indvendt imod den, er, at den graver langsomt, og at den ikke graver dybt (Afskyddelse). Ja, men Hovedsagen er, at den kan grave ved svag Vind; det er Principet, som derigjennem er løst. Det er muligt, at Maskinen ikke er saa fuldkommen, som den bør være, og at den maaste bør omkonstrueres for at kunne grave med større Hast; men er først Principet løst, og det har vist sig, at Maskinen kan arbejde, saa, siger jeg, er de 4,000 Kr. ikke slet anvendte; tværtimod, jeg kan troste de ærede Medlemmer med, at vi give mange Tusind Kroner bort til meget mindre nyttige Ting (Modsigelse). Naar vi først komme til Bevillingerne paa § 26, skal jeg nævne de Herrer mange Exempler paa, at det er Tilfældet, — jeg taler iøvrigt med Hensyn til disse Sager kun paa mine egne Begne. — Med Hensyn til Stoffbeholdningen skal jeg ligeledes personlig anbefale Vedtagelsen af Forslaget. Jeg tror dels, det kan paavises, at der er vundet Noget for det Offentliges Interesse ved Anlæget af vedkommende Dæmning, og at det ogsaa er paavist; men jeg tror navnlig ikke, det kan benægtes, at vedkommende Aktieselskab har modtaget mindre Understøttelse, ikke fordi Centralkomiteen i og for sig ved nærmere Efterforsyn var af den Mening, at dette Selskab ikke burde have Noget, men fordi Centralkomiteen paa den Tid, da den kom til Erkjendelse af, at der nok